

VÁLASZ ADÓ

2016/5. MÁJUS

Itt a tavaszi adócsomag!

Minősítik az adózókat

Ha baj van a számlával, elveszítheti az áfát

Munkaviszony, megbízás, színlelt szerződés

Kérdések és válaszok

Kedves Olvasó!

Váratlan adóemeléseket is tartalmaz a kormány május 3-án bejelentett tavaszi adócsomagja. A törvényjavaslat csaknem harminc törvényt módosít, 260 paragrafusban.

Kezdjük a jó hírekkel: 2017-től 5 százalékra csökkenne a baromfi-hús, a friss tej és a tojás áfakulcsa, míg az éttermi szolgáltatásoké 18 százalékra mérséklődne. Az utóbbiaknál 2018-tól 5 százalék lenne az áfakulcs. Az éttermi szolgáltatások áfakulcsával együtt csökkenne a helyben készített alkoholok áfája is. Ugyanakkor szigorodna az áfáról való kötelező jelentéstétel és több elemében módosítanának az ekáer-en, emellett a kezelőszemélyzet nélküli italautomaták forgalmi adatait is bekötnék a NAV-hoz.

Javulnának a vállalkozások – elsősorban a kkv-k – adózási feltételei, például a tételes adóban, a kivában, a fejlesztés és K+F előírásaiban. A jelenlegi kilométerenkénti 9 forint helyett 15 forinttal lehetne elszámolni az üzemanyagot, továbbá előnyösebb lenne a munkásszállás-teremtés és –üzemeltetés elszámolása is.

A kormány új törvényt nyújt be az Országgyűlésnek a jövedéki adóról, ez a korábbinál rövidebb, 150 oldal helyett 65 oldal, és az ígérek szerint egyszerűbb lesz, például a borászatok számára, továbbá 47-féle adóraktár helyett csak egyféle lesz.

Három egyenlő lépésben összesen 29 százalékkal nő majd a cigaretták jövedéki adója, az első emelés már idén szeptember 1-jén megtörténne. Az olaj jövedéki adója ezentúl a világpiaci árhoz igazodna, ami várhatóan adóemelést, üzemanyag-drágulást eredményez.

A törvényjavaslat parlamenti benyújtását követően az Adózónán részletesen is elemezzük majd a javasolt módosításokat.

Jön az adózók minősítése extra jutalmakkal és büntetésekkel

Hamarosan kiosztja az adózók első bizonyítványát a NAV. Attól függően, hogy megbízható vagy kockázatos adózónak minősülnek, különleges elbírásra, jutalomra vagy büntetésre számíthatnak.

Április elején megkezdődött az adózók minősítése. A minősítésre vonatkozó rendelkezéseket az adózás rendjéről szóló törvény tartalmazza. A jogszabály szerint az adóhatóság a cégjegyzékbe bejegyzett adózót vagy áfaregisztrált

adóalanyt negyedévente, a negyedév utolsó napján fennálló adatok alapján a tárgynegyedévet követő 30 napon belül minősíti. Az adózók első alkalommal történő minősítését tehát 2016. április 30-áig kell az adóhatóságnak elvégezni. Az adózók két kategóriába kerülhetnek, megbízható vagy kockázatos minősítést kaphatnak. Lesznek olyan adózók, akik egyik kategóriába sem tartoznak, rájuk továbbra is az általános szabályok vonatkoznak majd. Az adózók a minősítést követő hónap első napjától, azaz első ízben 2016. május 1-jétől élvezhetik az előnyeiket, vagy viselhetik a hátrányait a minősítésnek, attól függően, hogy hova sorolták őket.

A minősítés nem nyilvános, eredményéről az adóhatóság elektronikus úton küld értesítést. Emellett az adózó az ügyfélszámon keresztül saját maga is lekérdezheti majd a minősítés eredményét, de ez a szolgáltatás csak 2016 második negyedévet követően válik elérhetővé.

A minősítést az adóhatóság minden negyedévet követően elvégzi majd, de értesítést nem küld minden alkalommal, csak akkor, ha a minősítésben változás állt be. Az adózóknak érdemes lesz kihasználni az ügyfélszámon lekérdezési lehetőséget és figyelemmel kísérni a minősítésüket. Ha ugyanis az adózó nem ért egyet a minősítéssel, vagy hiányolja a minősítést, akkor a minősítéstől vagy a minősítés elmaradásától számított 6 hónapon belül kifogást nyújthat be az állami adó- és vámhatósághoz. Fontos, hogy a rendelkezésre álló határidőn belül meg kell tenni a kifogást, ugyanis annak elmulasztása esetén igazolási kérelem nem nyújtható be. Ha az adóhatóság a kifogást megalapozottnak találja, akkor annak megfelelően módosítja az adózó minősítését és erről az adózót elektronikus úton értesíti. Ha pedig a kifogás elutasításra kerül, akkor arról az adóhatóság határozatban rendelkezik majd.

A nem megfelelő minősítés, illetve a kedvező minősítés hiányának kifogásolását érdemes átgondolni, hiszen a minősítésekhez különböző előnyök és hátrányok kapcsolódnak.

A minősítéssel járó előnyök és hátrányok

Előnyök megbízható minősítés esetén:

a) Mulasztási bírság kiszabása nélkül, határidő kitűzésével az adóhatóság felszólítja adózót a kötelezettség teljesítésére, vagy a hiba javítására a bejelentési, bevallási,

adózána

ELVESZETT A BEVALLÁSOK ÚTVESZTŐJÉBEN?
AZ ADÓZÓNÁVAL KÖNNYEDÉN KITALÁL!

RENDELJEN MOST, MINDEN KÉRDÉSÉRE VÁLASZT KAP!

Előfizetőink között egy 2 személyes wellness utalványt sorsolunk ki a gárdonyi Vital Hotel Nautis**** jóvoltából.

RÉSZLETEK

Minden előfizetőnk
magazincsomagot kap
ajándékba!

adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása vagy hibás teljesítése esetén. Mulasztási bírság kiszabására csak abban az esetben kerül sor, ha a felhívás eredménytelen.

Nem tartozik ide a foglalkoztatotti bejelentéssel, valamint az ekáerrel kapcsolatos kötelezettség elmulasztása. Ezekre vonatkozóan a megbízható adózó sem kap kedvezőbb elbírálást, rá is az általános szabályok érvényesek.

b) A mulasztási bírság felső határa az általános szabályok szerint kiszabható mulasztási bírság felső határának 50 százaléka, ha az adózó megbízható adózónak minősült: – a jogszabálysértés elkövetésének időpontjában vagy

– a jogszabálysértés feltárásának (jegyzőkönyvezésének) időpontjában.

c) Az adóbírság felső határa az általános szabályok szerint kiszabható adóbírság felső határának 50 százaléka, ha az adózó megbízható adózónak minősült:

– az utólagos ellenőrzés alá vont adómegállapítási időszak egészében

– vagy az utólagos ellenőrzés megállapításairól szóló jegyzőkönyv keltének időpontjában.

d) A megbízható adózó évente egy alkalommal legfeljebb 12 havi pótlékmentes részletfizetést kaphat az adóhatóságtól a 10–500 ezer forint közötti tartozás rendezésére.

A részletfizetési kedvezmény nem vonatkozik a 133. § (3) bekezdésében felsorolt tartozásokra, azaz:

– a magánszemélyek jövedelemadójának előlegére és a levont jövedelemadóra,

– a beszedett helyi adóra,

– a kifizető által a magánszemélytől levont járulékokra.

Az adóhatóság negyedévente felhívást küld az automatikus részletfizetési kedvezményről azoknak a megbízható adózóknak, akiknek a tartozása a feltételeknek megfelel. Ha az adózó elfogadja a kedvezményt, akkor arról a kézbesítést követő 8 napon belül elektronikus úton nyilatkozhat. A határidő jogvesztő. A részletfizetést az adózó maga is kérelmezheti, szintén elektronikus úton.

Az adóhatóság a kérelem, illetve a felhívás elfogadásáról szóló nyilatkozat beérkezését követő 15 napon belül határozatot hoz az automatikus részletfizetésről. A határozatot az állami adó- és vámhatóság elektronikus úton kézbesíti az adózó részére.

Természetesen a kapott kedvezmény alapján a részleteket határidőre teljesíteni kell, mert ellenkező esetben a kedvezmény érvénytelené válik és a tartozást késedelmi pótlékkal növelten egy összegben kell megfizetni.

e) Az állami adó- és vámhatóság által végzett ellenőrzés időtartama nem haladhatja meg a 180 napot, ha az adózó a vizsgálat alatt folyamatosan megbízható adózónak minősül.

Ez a szabály nem alkalmazható akkor, ha az adózó az együttműködési kötelezettségét megszegi, például nem adja át az iratait.

Hátrányok kockázatos minősítés esetén:

a) Az utólagos adómegállapítás során feltárt adókülönbözet után felszámított késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat ötszörösének 365-öd része, ha a késedelmi pótlék megállapítása időpontjában az adózó kockázatosnak minősül.

Ez több mint a duplája annak, amit az általános szabályok szerint késedelmi pótlékként kellene fizetni. Az általános szabályok szerint ugyanis a késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszörösének 365-öd része.

b) Az adóbírság és a mulasztási bírság kiszabása nem mellőzhető, és a kiszabható legkisebb bírság mértéke az általános szabályok szerint kiszabható bírság felső határának 50 százaléka, ha az adózó kockázatos adózónak minősült:

– a jogszabálysértés elkövetésének időpontjában vagy

– a jogszabálysértés feltárásának (jegyzőkönyvezésének) időpontjában, illetve

– az adóhiány megállapításának (jegyzőkönyvezésének) időpontjában.

c) A kiszabható mulasztási bírság felső határa az általános szabályok szerint kiszabható mulasztási bírság felső határának 150 százaléka, ha az adózó kockázatos adózónak minősült:

– a jogszabálysértés elkövetésének időpontjában vagy

– a mulasztás feltárásának (jegyzőkönyvezésének) időpontjában.

d) A kockázatos adózó által visszaigényelt általános forgalmi adó kiutalási határideje 75 nap. A kockázatos adózóra nem alkalmazható a 37. § (4a) bekezdése, mely szerint a visszaigényelt általános forgalmi adót 30 napon belül, vagy ha az összege az 1 millió forintot meghaladja, 45 napon belül kell kiutalni a feltételek fennállása esetén.

e) Az ellenőrzés határideje 60 nappal meghosszabbodik, ha az adózó kockázatos adózónak minősült:

– az állami adó- és vámhatóság által ellenőrzés alá vont időszakban, illetve annak egy részében, vagy

– az ellenőrzés időtartama alatt, illetve annak egy részében.

Bár az adóhatóság negyedévente vizsgálja a minősítés feltételeit, figyelmet érdemel, hogy a kockázatos adózói minősítés a minősítésre okot adó feltétel bekövetkezésétől számított egy évig áll fenn.

A nagy összegű adóhiánnyal vagy adótartozással rendelkező adózók közzétételi listáján szereplő kockázatos adózó a kedvezőtlen minősítés alól úgy szabadulhat ennél korábban, ha megfizeti az adóhiányt, valamint a kapcsolódó bírságot, pótlékok és adótartozást.

Ilyen esetben ugyanis az adóhatóság megszünteti a kockázatos minősítést a soron következő minősítéskor.

dr. Seiler Nikolett ügyvéd, adótanácsadó

Nők 40: ami beszámít a nyugdíj-jogosultsági időbe, és ami nem

Nem egyszerű eligazodni a nők kedvezményes nyugdíjára vonatkozó szabályok között. Összefoglaltuk, mi számít jogosultsági időnek, és mi nem; hogyan fordulhat elő, hogy adott esetben 40-nél több évet is „produkálni” kell.

A 2010. évi CLXX. törvény 1. §-ával megállapított társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 2011. január 1-jétől hatályba lépett 18. § (2a)–(2d) bekezdései szerint öregségi teljes nyugdíjra életkorától függetlenül jogosult az a nő, aki:

a) legalább 40 év jogosultsági idővel rendelkezik, és

b) azon a napon, amelytől kezdődően az öregségi teljes nyugdíjat megállapítják, a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 5. § (1) bekezdés a)–b) és e)–g) pontja szerinti biztosítással járó jogviszonyban nem áll.

Mivel a kedvezményes – a köztudatban „nők 40” nyugdíjaként ismert – öregségi nyugdíj igénybevételéhez az öregségi nyugdíjkorhatár betöltése nem szükséges, ezért a kedvezményre való jogosultság tekintetében a vonatkozó jogszabály speciális és egyben szigorúbb feltételeket határoz meg.

Szigorúbb rendelkezésként említhető, hogy az általános szabályok szerint egyébként nyugdíjra jogosító szolgálati időnek minősülő időszakok közül a kedvezményes nyugdíj tekintetében jogosultsági időként kizárólag a keresőtevékenységgel – például munkaviszonyban, közalkalmazottként, köztisztviselőként, kormánytisztviselőként stb., egyéni vagy társas vállalkozóként, illetve más kereső tevékenységgel járó jogviszonyban (megbízási jogviszony, mezőgazdasági őstermelő stb.) – eltöltött időt lehet figyelembe venni.

A keresőtevékenységnek nem minősül ►

idők közül pedig kizárólag a terhességi-gyermekágyi segélyben, csecsemőgondozási díjban, a gyermekgondozási díjban és gyermekgondozást segítő ellátásban, továbbá a gyermekgondozási segélyben és a gyermeknevelési támogatásban, valamint a súlyosan fogyatékos vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekére tekintettel megállapított ápolási díjban eltöltött idővel szerzett szolgálati idő vehető figyelembe jogosultsági időként.

A szabályozás más szolgálati időt, mint például a tanulmányi időt, a munkanélküli ellátást és a megállapodás alapján fizetett nyugdíjárulékot a kedvezményre való jogosultság szempontjából nem veszi figyelembe.

A jogosultsági idők fentiek szerinti csoportosítása azért fontos, mert a szabályozás további szigorításként meghatározza, hogy az öregségi teljes nyugdíj nem állapítható meg, ha a 40 év jogosultsági időn belül a keresőtevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonnyal szerzett szolgálati idő nem éri el a 32 évet, olyan nő esetén pedig, akinek a súlyosan fogyatékos vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekére tekintettel ápolási díjat állapítottak meg, a 30 évet. Az előírt jogosultsági idő – ha a jogosult saját háztartásában öt gyermeket nevelt – egy évvel, minden további gyermek esetén további egy-egy évvel, de összesen legfeljebb 7 évvel csökken. Saját háztartásban nevelt gyermeknek azt a vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermeket kell tekinteni, aki a jogosulttal életvitelszerűen együtt élt és annak gondozásából rendszeres jellelleggel legfeljebb csak napközbeni időszakra került ki, vagy megfelelt a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 12. § (2) bekezdése szerinti feltételeknek.

Az idézett rendelkezés alkalmazásának jelentőségét az adja, hogy tipikus esetben a folyamatosan fennálló munkaviszonyban álló nő fizetés nélküli szabadságot vesz igénybe a gyermekgondozási díj, gyermekgondozási segély folyósítása érdekében. A fizetés nélküli szabadság tartama nem szolgálati idő, ezért keresőtevékenységgel járó biztosítási jogviszonnyal szerzett szolgálati időnek sem minősülhet, tehát ezt az időtartamot le kell vonni például a huzamosan fennálló munkaviszony időtartamából annak érdekében, hogy a 32 év minimum feltétel vizsgálható legyen. A folyamatos munkaviszonyban álló nő szülési szabadságának és a fizetés nélküli szabadságának a tartama a terhességi gyermekágyi segély, gyermekgondozási díj, gyermekgondozás, neveléssel összefüggő ellátás folyósítására tekintettel minősül jogosultsági időként beszámítható szolgálati időnek.

Ez a szigorú szabályozás eredményezhet olyan helyzetet is, hogy például a három gyermekére tekintettel 9 év gyermekgondozási segély, gyermekgondozási díj folyósítást igénybe

vevő nőnek csak 41 év jogosultsági idővel lesz megállapítható a kedvezményes nyugdíj, mert folyamatosan fennálló munkaviszony mellett is csak 41 év után lesz meg a minimum 32 év keresőtevékenységgel szerzett szolgálati idő.

A Tny. végrehajtására kiadott 168/1997. (X. 6.) kormányrendelet 12. §-a – a Tny. felhatalmazása alapján – tételesen felsorolja azokat a keresőtevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonyokat, amelyek a kedvezményes nyugdíjhoz jogosító időnek minősülnek. A jogszabályban rögzítettek kiterjesztő értelmezésére, illetve egyedi körülmények mérlegelése alapján a felsoroláson kívül további jogviszonyok beszámítására nincs jogi lehetőség.

Végezetül meg kell említeni, hogy a kedvezményes nyugdíj tekintetében jogosultsági időként kell elismerni a szakmunkástanulót, illetve a szakközépiskolai tanuló kötelező nyári gyakorlatának időtartamát, amennyiben arra vonatkozó adat a társadalombiztosítási nyilvántartásban megtalálható.

A fentiekkel kapcsolatban fontos kihangsúlyozni, hogy a szakközépiskolai tanulmányok időtartama, ellentétben a szakmunkástanulóként eltöltött idővel, nyugdíjárulék-fizetés hiányában, a Tny. vonatkozó rendelkezései alapján nem minősül szolgálati időnek, ezért a nők kedvezményes nyugdíjazása tekintetében sem lehet figyelembe venni jogosultsági időként. Az előzőekre való tekintettel a szakközépiskolai tanulóként eltöltött szakmai gyakorlat alatti tényleges munkavégzést – keresőtevékenységet – kizárólag abban az esetben lehet jogosultsági időként elismerni, amennyiben a munkavégzés munkaszerződés alapján történt és e munkaviszonyt a munkáltató a nyilvántartásai alapján leigazolta a nyugdíjbiztosítási szerv részére. Munkáltatói adatszolgáltatás, bejelentési adat hiányában, az egyéb hitelt érdemlő módon történő bizonyítás (például tanúnyilatkozat) során az adott személyeknek tehát nem a munkavégzés tényét, hanem annak formáját – munkaviszony, megbízási jogviszony –, azaz a biztosítási jogviszony létrejöttét kell bizonyítaniuk.

Winkler Róbert

Nyugdíja kiszámításához használja kalkulátorunkat!

http://adozona.hu/tb_jarulekok_nyugdij/Nok40

A gyanús számlakibocsátó miatt ugorhat az áfa

Ki bocsátotta ki a számlát: adószám nélküli, esetleg felszámolás, csődeljárás alatt lévő cég, netán vállalkozói igazolvány nélküli magánszemély? Ismertetjük, hogy az áfa

viszaigénylésénél milyen gikszerektől kell óvakodnia.

Az adólevonási jog érvényesítésének alapfeltétele, hogy a számlát létező, valós adóalany állítsa ki, hiszen ellenkező esetben nem került sor az általános forgalmi adó másik adóalany által történő áthárítására, és így levonható adóról sem lehet szó.

Az áfatörvény 5. § (1) bekezdése a saját néven folytatott gazdasági tevékenységet írja elő az adóalanyiság feltételeként.

Amennyiben a számla kibocsátója gazdasági társaság, úgy az adótörvény fenti elvárása – a saját név alatt folytatott gazdasági tevékenység ténye – a cégbírósi nyilvántartás adatai alapján bírálható el.

A cégnyilvántartásba történő bejegyzését kérő cég a nyilvántartásba-vételi kérelem benyújtásával egyidejűleg teljesíti az adóhatósághoz való bejelentkezési kötelezettségét is, ami azért is fontos, mert adóköteles tevékenységet csak az folytathat, akinek van adószáma (adózárs rendjéről szóló törvény – Art. – 16. § (1) bekezdése), néhány törvényi kivételtől (mint az ingatlan bérbeadó magánszemély) eltekintve.

A cégjegyzékből olyan – az adókötelezettséggel bíró – körülmények is kiderülnek, mint például az, ha a vállalkozás felszámolási vagy csődeljárás alatt áll.

Az jó, ha a számla kibocsátójának van adószáma, de az sem mindegy, hogy mióta rendelkezik vele. Abban az esetben ugyanis, ha a gazdasági társaság még az adószáma megállapítását megelőzően állít ki általános forgalmi adót tartalmazó számlát, a számla befogadója sajnos nem alapozhatja adólevonási jogát erre a bizonylatra – akkor sem, ha az ezzel igazolt ügylet bizonyíthatóan teljesült is –, mert ilyenkor sérül az áfatörvény által előírt azon feltétel, miszerint az adóalany hárítsa át az előzetesen felszámított adót az adólevonási jogot gyakorolni kívánó adóalanyra.

Fentiekkel összefüggésben lényeges, hogy a cégbejegyzési eljárás időtartama alatt a társaság a saját nevében kötelezettségeket vállalhat, üzletszerű gazdasági tevékenységet folytathat, ami egyben azt is jelenti, hogy a bejegyzését kérő társaság adóalanyként járhat el az előtársasági létszak során, az adószám megállapítását követően. A társaság az előtársasági időszakban kibocsátott számláján feltüntetett előzetesen felszámított adó (az áfatörvény által előírt feltételek teljesülése mellett) levonható, akkor is, ha a cégbíróság később a szóban forgó társaság cégbejegyzési kérelmét esetleg elutasítja. Ugyanakkor a társaság bejegyzési kérelme jogerős elutasítása időpontjától kezdődően kibocsátott számlái alapján a befogadó már nem vonhat le, igényelhet vissza áfát. Ezekben az

Próbálja ki a megújult HVG-t,

és válasszon előfizetéséhez egy **garantált ajándékot** vagy további **árkedvezményt**, vagy vegyen részt sorsolásunkon!

Nyerjen
egy hosszú
hétvégét
Barcelonába

Ajándék
HVG Extra Business
magazin-előfizetés

Negyedéves
HVG-előfizetés
15% kedvezménnyel

6900 Ft

Ajándék
negyedéves
DHVG-előfizetés

Összesen
30% kedvezmény
negyedéves HVG-
előfizetés: **5600 Ft**

bolt.hvg.hu/megujulthvg

hvg

esetekben a be nem jegyzett társaság már nem is működhet, saját nevében nem szerezhet jogokat és nem vállalhat kötelezettségeket, így számlát sem adhat ki.

A gazdasági társaság a cégjegyzékből való jogerős törlése – például felszámolás, végelszámolás, kényszerítéssel – esetén nem minősül létező jogalany, így saját neve alatt gazdasági tevékenység folytató adóalanyaként sem minősül. Az e körbe tartozó vállalkozások számláit sem fogja az adóhatóság elfogadni (a számviteli törvény sem „örül” az ilyesminek).

Fentiek kapcsán külön ki kell emelni a még létező, működő, de már felszámolás alatt álló társaságokat, az általuk kibocsátott bizonylatokat. Esetükben az adótörvény egyik legfontosabb kritériuma, a „saját név alatt folytatott gazdasági tevékenység” még adott, de kérdés, hogy ki jogosult a számla kibocsátására. Ugyanis az ilyen helyzetben lévő cég nevében csak a felszámoló vagy az általa erre felhatalmazott személy állíthat ki érvényes számlát!

Ez a szabály nem az áfatörvény, illetve az Art. rendelkezéseiből következik, hanem a csődtörvény 34. § (2) bekezdése szerint van így: a felszámolás kezdő időpontjától a gazdálkodó szervezet vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatot csak a felszámoló tehet.

Ezért a számlabefogadó okosan teszi, ha új partnereit minden esetben ellenőrzi a cégnyilvántartásban, nem állnak-e csőd-, illetve felszámolási eljárás alatt, és ha igen, kinek adott a felszámoló meghatalmazást a számlák kiállítására (sőt, időnként a régi partnerek esetében sem árt az ellenőrzés).

Az is lehetséges, hogy a számlát nem társas vállalkozás, hanem egyéni vállalkozó, azaz természetes személy állította ki. (Az ő adóalanyiságát persze a cégnyilvántartásból nem ellenőrizhetjük.) Esetében az üzletszerűen, rendszeresen, bevétel elérése érdekében folytatott tevékenység akkor is megalapozza az adóalanyiságot, ha egyébként nem szerepel a vonatkozó nyilvántartásokban. Úgy is fogalmazhatnánk, hogy a saját nevében folytatott gazdasági tevékenységről, és így az áfatörvény elvárásai szerinti adóalanyiságról akkor is beszélhetünk, ha a szóban forgó magánszemély „kontárnak” minősül. Ez nem azt jelenti, hogy szakterületén képzetlen, ügyetlen – mondjuk csapnivaló vízvezeték-szerelő, hanem azt, hogy érvényes vállalkozói igazolvánnyal nem rendelkezik, illetve az egyéni vállalkozók nyilvántartásában, és így az adóhatóság nyilvántartásában sem szerepel, vagy az adóhatóság megszüntként tartja nyilván, és érvényes adószámmal ezért nem rendelkezik.

Munkavégzésének mindezen szabálytalanságai ellenére is, ha – a számlán szereplő adatok alapján – beazonosítható magánszemély által, vállalkozói minőségben kibocsá-

tott számlán szereplő gazdasági esemény nem vitatott módon a számlán szereplő felek között teljesült, és a magánszemély adóalanyisága a gazdasági tevékenység folytatása révén megállapítható, akkor a számlabefogadó adólevonási jogot érvényesíthet. (Ez fordítva is igaz: kontárunk is kénytelen megfizetni az adót.)

Aki azt gondolja, hogy csak és kizárólag a számlakibocsátók közt kell keresnünk a mindenre elszánt, dörzsölt áfacsalókat, és a számlabefogadók kivétel nélkül ártatlan báránykák, az téved. Ez utóbbiak közt is jócskán akad fifikás, az adóoptimalizálást sajátosan értelmező – azaz fekete bárány, aki maga is résztvevője az adókijátszásoknak.

Sinka Júlia okleveles adószakértő

Olvassa el a kiutalás előtti ellenőrzésről szóló korábbi cikkünket is!

http://adozona.hu/afa/Kiutalas_elotti_afaelenorzesek

Tévhit a piaci ár megállapításának kötelezettségéről

Közeleg az éves beszámoló és a társasági-adó-bevallások beadási határideje, és ezzel együtt – akinek kötelező – a piaciár-dokumentációk elkészítésének, aktualizálásának határideje is. A piaciár-megállapítási, alkalmazási kötelezettség azonban nem csak azokra vonatkozik, akiknek a vonatkozó PM rendelet szerint valamilyen szintű dokumentációt kell készíteniük.

Az alábbiakban pár tévhitet szeretnénk eloszlatni, a kapcsolt vállalkozások közötti piaci ár alkalmazásáról, a dokumentációs kötelezettségekről és az esetleges adózási következményekről.

1. tévhit: ha a 22/2009. (X. 16.) PM rendeletben foglaltak szerint nem kell piaciár-nyilvántartást készíteniük, akkor a kapcsoltak közötti piaci árral sem kell törődnünk.

A társasági adóról szóló (Tao.) törvény 18. § (1) bekezdése szerint: „Amennyiben a kapcsolt vállalkozások egymás közötti szerződésükben, megállapodásukban (általános forgalmi adó nélkül számítva) magasabb vagy alacsonyabb ellenértéket alkalmaznak annál, mint amilyen ellenértéket független felek összehasonlítható körülmények esetén egymás között érvényesítenek vagy érvényesítenének (a továbbiakban: szokásos piaci ár), a szokásos piaci ár és az alkalmazott ellenérték alapján számított különbözetnek megfelelő összeggel az adózó – az e törvényben előírt más, az adózás előtti eredményt növelő vagy csökkentő jogcímeiktől függetlenül – adózás előtti eredményét

a) csökkenti, feltéve, hogy

aa) az alkalmazott ellenérték következté-

ben adózás előtti eredménye nagyobb, mint a szokásos piaci ár alkalmazása mellett lett volna, és

ab) a vele szerződő kapcsolt vállalkozás belföldi illetőségű adózó vagy olyan külföldi személy (az ellenőrzött külföldi társaság kivételével), amely az illetősége szerinti állam jogszabályai szerint társasági adónak megfelelő adó alanya, valamint

ac) rendelkezik a másik fél által is aláírt okirattal, amely tartalmazza a különbözet összegét;

b) növeli (kivéve, ha vele magánszemély nem egyéni vállalkozóként kötött szerződést), ha az alkalmazott ellenérték következtében adózás előtti eredménye kisebb, mint a szokásos piaci ár mellett lett volna.”

Fentiek azt jelentik, hogy abban az esetben is gondoskodnunk kell annak bizonyításáról, hogy piaci áron szerződöttünk kapcsolt vállalkozásainkkal, ha nincs a 22/2009. (X. 16.) PM rendelet szerint nyilvántartás készítési kötelezettségünk. Vagyis – még ha egyszerűbben is – ugyanúgy számításokkal, dokumentumokkal célszerű alátámasztani árainkat, mint ha nyilvántartás készítésére kötelezettek lennénk. Valamint társaságiadó-bevallásunkban az eltérést – a másik fél által is ismert és igazolt módon – adóalapmódosító tételként fel kell tüntessük.

2. tévhit: ha évek óta nem változtak a kapcsolt vállalkozással kötött megállapodásunk feltételei, nem kell új nyilvántartást készítenünk.

A 22/2009. (X. 16.) PM rendelet 1. § (2) bekezdése szerint: „Az e rendelet szerinti nyilvántartási kötelezettség terheli a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tao.) 18. § (5) bekezdésében felsorolt adóalanyt, ha kapcsolt vállalkozásával [Tao. 4. § 23. pont] kötött hatályos szerződése, megállapodása (a továbbiakban: szerződése) alapján az adóévben teljesítés történt. Ha az adózó kapcsolt vállalkozásával a kapcsolt vállalkozási jogviszonyuk keletkezését megelőzően kötött szerződést, az e rendelet szerinti nyilvántartást akkor köteles elkészíteni, ha a szerződés bármely lényeges feltételét módosítják, vagy olyan egyéb változás következik be, amelyet független felek az ár meghatározásánál érvényesítenek vagy érvényesítenének.”

Valamint ugyane rendelet 3. § (4) bekezdése szerint: „Az adózó a nyilvántartást a szerződés hatálya alatt akkor köteles módosítani, ha olyan változás következik be, amelyet független felek az ár meghatározásánál érvényesítenek vagy érvényesítenének.”

Fentiek azt jelentik, hogy a külső piaci környezet megváltozása önmagában eredményezheti a piaciár-nyilvántartásunk módosít-

tási kötelezettségét, indokolhatja piaci áraink felülvizsgálatát.

3. tévhit: kis- és középvállalkozás vagyok, nincs piaciár-nyilvántartási kötelezettségem.

A leggyakrabban ezzel a tévhitel találkozunk, mivel a rendelet 1. § (3) b) pontját nem elég alaposan olvasva sokan tévesen jutnak erre a következtetésre.

Holott a 22/2009. (X. 16.) PM rendelet 1. § (3) pont b) pontja szerint: „... Nem terheli az e rendelet szerinti nyilvántartási kötelezettség... az adózót, ha a Tao. 18. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelő kis- és középvállalkozás”.

A Tao. törvény 18. § (3) pontja azonban pontosítja, milyen kis- és középvállalkozásokra vonatkozik csak a mentesség: „a) az adóév utolsó napján kis- és középvállalkozásnak minősülő adózónak a közös beszerzés és értékesítés érdekében létrehozott olyan kapcsolt vállalkozással – a versenyhátrány megszüntetése céljából – kötött tartós szerződésre, amely kapcsolt vállalkozásban a kis- és középvállalkozások szavazati joga együttesen meghaladja az 50 százalékot”.

Nem igaz tehát, hogy a nyilvántartási kötelezettség általánosan nem vonatkozik a kis- és középvállalkozásokra.

4. tévhit: külön-külön szerződéseket kötötünk egyes tevékenységekre, melyek értéke egyenként nem haladja meg az 50 millió forintot, tehát nem kell dokumentációt készítenünk.

A 22/2009. (X. 16.) PM rendelet 1. § (3) pont f) pontja szerint: „... Nem terheli az e rendelet szerinti nyilvántartási kötelezettség... a kapcsolt vállalkozásokat, ha a szerződés alapján történő teljesítések értéke az adóévben (általános forgalmi adó nélkül számított) szokásos piaci áron az 50 millió forintot nem haladja meg, azzal, hogy az értékhatar megállapításánál – az összevonás tényétől függetlenül – az e rendelet szerint összevonható szerződések alapján történő teljesítések értékét együttesen kell figyelembe venni.”

Ugyane rendelet 3. §-a szerint: „Az adózó a nyilvántartást ... (1) ellenőrzött ügyletenként készíti el.

(2) A nyilvántartási kötelezettség – az (1) bekezdéstől eltérően – összevontan is teljesíthető, ha az összevonás az összehasonlíthatóságot nem veszélyezteti, és a szerződések

a) tárgya azonos, továbbá teljesítésük minden lényeges feltétele előre rögzített és azonos, vagy a feltételek között az eltérések nem jelentősek, vagy

b) egymással szorosan összefüggnek.”

Tipikusan ügyviteli szolgáltatásoknál szokott a fenti eset előfordulni, amikor a számviteli szolgáltatásokra is és a HR-re vagy az informatikára is kötnek egy-egy külön szerződést. A NAV ezeket egyszerűen ügyvitelnek minősíti és az értékhatar számításánál összevonja.

Másik tipikus hiba, hogy a piaci árat igyekeznek úgy megállapítani, hogy az éppen ne essen 50 millió forint fölé vagy éppen az árat e határ szerint állapítják meg, nem törődve azzal, hogy ez piaci ár, vagy sem. A NAV egy ellenőrzéskor pillanatok alatt „nyomja fel” az értékhatar fölé – és komoly következményekkel számolhatunk.

5. tévhit: közvetített szolgáltatást nyújtok kapcsolt vállalkozások felé, ezért nem terheli nyilvántartási kötelezettség.

A 22/2009. (X. 16.) PM rendelet 1. § (3) pont d) pontja szerint: nem terheli az e rendelet szerinti nyilvántartási kötelezettség „a szolgáltatás, termékértékesítés ellenértékének kapcsolt vállalkozás vagy kapcsolt vállalkozások részére változatlan összegben, illetve értékben történő áterhelését, feltéve, hogy a szolgáltatást nyújtó, termékértékesítő társaság az adózóval, külföldi személlyel vagy a költséget viselő féllel kapcsolt vállalkozási viszonyban nem áll”.

A közvetített szolgáltatás definíciója szerint azt változatlan formában, de nem feltétlenül azonos áron kell továbbértékesíteni. A fenti rendeleti helyet sokan helytelenül úgy értelmezik, hogy az a közvetített szolgáltatásokat takarja, holott a hivatkozott szakasz kizárólag a változatlan áron továbbértékesített szolgáltatásokra és a termékértékesítésekre vonatkozik.

Hogy ne essünk a fent felsorolt – és még számtalan elkövethető – hibába, érdemes lehet minden vállalkozásnak évente karbantartott és aktualizált piaciár-szabályzatot készítenie, bár ezt külön rendelet vagy jogszabály nem írja elő.

Ez – és az ennek alapján készített nyilvántartási „sablonok” – hivatott biztosítani, hogy a társaság megfelelően a piaciár-megállapítási és -nyilvántartási kötelezettségeinek, valamint a társasági adó, helyi iparüzési adó, illeték, adózás rendjéről szóló törvénynek és minden olyan jogszabálynak, mely a társaság működésére vonatkozik és előírást tartalmaz a kapcsolt vállalkozásokkal szembeni ügyletei során alkalmazandó piaciár-szabályok tekintetében.

Ezen szabályzat segítségével évente (természetesen a kapcsolt jogviszony fennállásának megállapításán túl)

– azonosítsunk minden olyan tételt, ügyletet, mely a kapcsolt vállalkozások között felmerül, értéktől függetlenül, így biztosítva, hogy az adóalap-korrekcióknál semmit nem hagyunk figyelmen kívül,

– állapítsuk meg e tételek jellegét, különös tekintettel a rendelet szerinti összevonhatóságra,

– állapítsuk meg, mely ügyletek esetében kell – és milyen szintű – piaciár-dokumentációt

ót készítenünk, adjunk mintát annak elkészítéséhez, illetve az esetleg szükséges társasági-adóalap-korrekciók elvégzéséhez,

– állapítsuk meg, támasszuk alá a piaci árat és az esetlegesen szükséges társasági-adóalap-korrekciókat mindazon ügyletek tekintetében, melyekhez külön piaciár-dokumentáció készítése kötelezettség egyébként nem merül fel,

– évről-évre aktualizáljuk a fennálló rendelkezések alapján a társaságunkra vonatkozó releváns előírásokat (érdemes kigyűjteni, a számvitel számára is hasznos lehet),

– a szabályzat mellékleteinek felhasználásával évente azonos formában és tartalommal állíthatjuk elő a szükséges ármeghatározó táblákat, a kötelező egyedi (összevont) nyilvántartásokat.

A szabályzatnak előírt formája nem lévén, azt „saját képeinkre formálhatjuk”.

Termőföldet adott el? Így úszhatja meg az adót!

Adómentes lehet a termőföld átruházásából származó jövedelem, illetve annak egy része, például attól függően, hogy az eladó a földet hogyan szerezte, ki a vevője, s az a földet milyen célra hasznosítja. A 2015. évi termőföld-értékesítés szabályait ismertetjük.

A termőföld átruházásából származó jövedelem adómentességére vonatkozó szabályokról a személyi jövedelemadóról szóló törvény (szja-törvény) 1. számú mellékletének 9.5 pontja rendelkezik.

Az szja-törvény 1. számú mellékletének 9.5.1. a) pontja szerint a termőföld értékesítéséből származó jövedelem összegéből adómentesnek számít az évi 200 000 forintot meg nem haladó rész, ha a magánszemély a termőföldet

■ olyan, regisztrációs számmal rendelkező magánszemélynek adja el, aki a földet egyéni vállalkozóként, mezőgazdasági őstermelőként legalább 5 évig hasznosítja, vagy

■ a vevő regisztrált mezőgazdasági társas vállalkozás olyan alkalmazottja, aki a földet az őt alkalmazó mezőgazdasági társas vállalkozásnak legalább 10 évre bérbe adja.

Nem állapítható meg adókötelezettség abban az esetben sem, ha a magánszemély a megvásárolt termőföldet az őt alkalmazó mezőgazdasági társas vállalkozásnak 10 évre bérbe adja, de a bérbeadás időszaka alatt megszűnik a munkaviszonya, mivel a törvény a bérbeadásra vonatkozóan határozza meg a 10 éves időtartamot, nem pedig az alkalmazotti jogviszony fennállásának idejét.

HVG-ELŐFIZETÉS DIGITÁLISAN IS!

Előfizetés lépésről lépésre:

bolt.hvg.hu/dhvg-elofizetes

A termőföld értékesítéséből származó jövedelmet abban az esetben is mentesíti a törvény az adó alól, ha a magánszemély a termőföldet olyan, regisztrációs számmal rendelkező, állattenyésztést folytató magánszemélynek adja el, aki a termőföldet egyéni vállalkozóként, mezőgazdasági őstermelőként legalább 5 évig az állattartó telep takarmánytermelése céljából használja, vagy azt az őt alkalmazó mezőgazdasági társas vállalkozásnak az állattenyésztés takarmánybiztosítása érdekében legalább 10 évre bérbe adja.

Kérdésként merülhet fel, hogy az állattartó telep takarmányozásához milyen terményt kell termelni annak érdekében, hogy az adómentességre vonatkozó rendelkezéseket alkalmazni lehessen. Nyilván olyan takarmányt kell termelni, amely az adott állatok tartását szolgálja. Amennyiben a vevő őstermelő, akkor az őstermelői igazolványból is megállapítható, hogy milyen takarmányt termel.

Megvalósulnak az adómentesség feltételei akkor is, ha az értékesítés birtokösszevonási célt szolgál. A birtokösszevonási cél akkor valósul meg, ha az átruházás eredményeként már az ügylet megelőzően is a vevő tulajdonában álló termőföld és az ügyletben megvásárolt termőföld – a település közigazgatási határától függetlenül – egymással szomszédossá válik. Szomszédos termőföldeknek minősülnek azok a földrészek is, amelyeket önálló helyrajzi szám alatt nyilvántartott út, árok, csatorna választ el.

Az egy naptári éven belül megkötött és ezen időtartamon belül az ingatlanügyi hatósághoz benyújtott ingatlanadásvételi szerződések hatását együttesen kell vizsgálni.

Nem tekinthető birtokösszevonásnak az az eset, amikor a termőföldnek több tulajdonosa van és az egyik tulajdonos további tulajdonrészét vásárol fel. Ebben az esetben ugyanis a vevő nem a tulajdonában lévő földterület melletti földet vásárolja meg, hanem a közös tulajdonú területből szerez tulajdoni hányadot.

Az előzőekben említett mentességi szabályokat az eladó akkor alkalmazhatja, ha legkésőbb a bevallás benyújtásakor rendelkezik a vevő közjegyző által készített vagy ügyvéd által ellenjegyzett okiratba foglalt nyilatkozatával, amely tartalmazza a vevő természetes azonosító adatait, adóazonosító jelét, valamint a vevő kötelezettségvállalását arra vonatkozóan, hogy az adómentesség feltételeinek megfelel. A vevő nyilatkozatát az eladó az adó megállapításához való jog elévüléséig köteles megőrizni. A valótlan tartalmú nyilatkozat miatt keletkező adóhiányt és jogkövetkezményeit az adóhatóság a vevő terhére állapítja meg.

Amennyiben a magánszemély az előzőekben említett nyilatkozata megtétele mellett megszerzett termőföldre vonatkozóan a nyi-

latkozatban foglaltakat nem teljesíti, bármely feltétel hiányának beálltával termőföld átruházásából származó jövedelemnek kell tekinteni a termőföld megszerzésének alapjául szolgáló szerződésben meghatározott ellenértéket.

Adómentes a termőföld értékesítéséből származó jövedelem abban az esetben is, ha az értékesítés

- települési önkormányzat részére külön jogszabályban meghatározott szociális földprogram céljából, vagy
- a Nemzeti Földalap javára történik.

Amennyiben az értékesítés a települési önkormányzat részére külön jogszabályban meghatározott szociális földprogram céljából történik, akkor az átruházásról szóló szerződésnek tartalmaznia kell a szociális földprogramra vonatkozó, a rászorultságra tekintettel meghatározott feltételeket is szabályozó önkormányzati rendelkezés számát.

Adómentességre okot adó további szabályok

Bizonyos esetekben a termőföld értékesítéséből származó jövedelem cél szerinti felhasználása is az adómentesség alapjául szolgál. Amennyiben a magánszemély a megszerzett jövedelmét, vagy annak egy részét a tárgyévét érintő személyijövedelemadó-bevallás benyújtásáig saját maga, közeli hozzátartozója, élettársa részére idők otthonában, fogyatékos személyek lakóotthonában (bármely EGT államban) biztosított férőhely megszerzésére fordítja, akkor a jövedelmet be kell vallania, de a ráeső adót nem kell megfizetnie. Abban az esetben, ha a jövedelem felhasználása a tárgyévi bevallást követő második adóbevallásig megvalósul, akkor a magánszemély a megfizetett adó mértékéig adókiegyenlítéssel élhet.

Ugyancsak mentes az adó alól az szja-törvény 64. § (2) bekezdésében foglaltak szerint az a jövedelem, amely olyan termőföld értékesítéséből származik, amelyet a kárpótlásról szóló törvények alapján eredeti jogosult (a kárpótlási jegyet kárpótoltként megszerző) magánszemély a vételi jogának gyakorlása során szerzett, feltéve, hogy annak egészét az átruházás napjától számított egy éven belül belföldön vagy az Európai Unió tagállamában termőföld tulajdonának megszerzésére fordítja.

Ezt a kedvezményt a magánszemély az igazolt tulajdonjogszerzés adóhatóságnak történő bejelentésével egyidejűleg adóviszsaigényléssel, vagy ha a tulajdonjogszerzés az adó megfizetése előtt történt, akkor annak előzetes igazolása alapján az adóbevallásában érvényesítheti.

Ezt a szabályt lehet alkalmazni annak a földterületnek az értékesítéséből származó bevételére is, amelyet

- mezőgazdasági vállalkozási támogatás cí-

mén kapott utalvány felhasználásával vásárolt a magánszemély;

- a részarány-földtulajdonosnak minősülő magánszemély azon termőföldjének átruházása esetén tulajdonjogának bejegyzése mellett önálló ingatlanként részére kiadtak.

Az említett esetekben a tulajdonjog megszerzésének igazolására az ingatlanügyi hatósághoz benyújtott iktatott szerződés szolgál.

A termőföld átruházásából származó jövedelem adózási szabályairól korábbi cikkünkben olvashat!

Lepsényi Mária adószakértő

http://adozone.hu/szja_ekho_kulonado/Igy_kell

AJÁNLÓK:

Pedagógussztrájk: itt a válasz, lehet-e kevesebb fizetést adni

Április 20-ára egész napos sztrájkot hirdetett a Pedagógusok Sztrájkbizottsága. Milyen következményekkel járhat ez a pedagógusok bérére nézve? Elrendelhető-e a kieső tanórak pótlása?

A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) a sztrájk meghirdetéséről szóló tájékoztatásában jelezte az EMMI felé, hogy a kormány képviselőjével folytatott egyeztető eljárás eredménytelenségére figyelemmel április 20-ára egész napos sztrájkot hirdet az ország valamennyi köznevelési intézményében. A pontokba szedett sztrájkkövetelés és az elégséges szolgáltatás biztosítása körében tett javaslata mellett kezdeményezte, hogy a sztrájkban résztvevő dolgozók kapják meg a sztrájk miatt kieső időre járó díjazásukat. A miniszeri válasz a törvényre hivatkozással ezen igényt elutasította.

Nézzük meg, hogyan is rendelkezik a sztrájkokról szóló törvény. Eszerint a jogszervi sztrájkban résztvevő dolgozót megilletik a munkaviszonyból eredő jogosultságok. Ezen főszabály alól azonban egyedüli kivétel, hogy a sztrájk miatt kiesett munkaidőre a dolgozót díjazás és a munkavégzés alapján járó egyéb juttatás nem illeti meg.

A munkaviszonyhoz kapcsolódó társadalombiztosítási jogokra és kötelezettségekre a társadalombiztosítási jogszabályok az irányadóak azzal, hogy a jogszervi sztrájk időtartamát szolgálati időként kell figyelembe venni.

A „kiesett munkaidőre” figyelemmel a következő lépés annak vizsgálata, hogyan alakul a pedagógusok munkaideje. Nagyon egyszerűen fogalmazva: a 40 órás teljes heti munkaidő 3 ►

részre osztható: a kötött, ezen belül a nevelés-oktatással lekötött munkaidő, valamint az e feletti, szabad rendelkezés alá eső munkaidő.

A nevelési-oktatási és a pedagógiai szakszolgálati intézményekben pedagógus-munkakörökben dolgozó pedagógus heti teljes munkaidejének a 80 százalékát az intézményvezető által meghatározott feladatok ellátásával köteles tölteni. Ez a kötött munkaidő, amely a következőképpen oszlik meg:

– A teljes munkaidő 55-65 százalékában tanórai és egyéb foglalkozások megtartása rendelhető el. Ezt nevezzük nevelés-oktatással lekötött munkaidőnek, mely heti 22-26 órát jelent.

– A kötött munkaidő fennmaradó részében a pedagógus a nevelés-oktatást előkészítő, nevelés-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lát el.

A pedagógus a munkaidő fennmaradó részében (8 óra) a munkaideje beosztását vagy felhasználását maga jogosult meghatározni, azaz eldöntheti, mikor teljesíti a munkaidőnek ezt a fennmaradt részét. A beosztás szóból arra lehet következtetni, hogy folytathatja a kötött munkaidőt is, de meg is szakíthatja a munkavégzést, akár több alkalommal is. Van tehát a pedagógusnak 8 órányi munkaideje, amit maga jogosult beosztani, felhasználni. Az nincs szabályozva a törvényben, hogy ezt mikor kell „kiadni”.

dr. Hajdu-Dudás Mária, munkajogász

A teljes cikket itt olvashatja el:

<http://adozone.hu/munkajog/Pedagogussztrajk>

Munkaviszony, megbízás, vagy színlelt szerződés. Ne kockáztasson!

Munkaviszony, vagy megbízási jogviszony? Sokan kockáztatnak a több nettó jövedelem reményében. Ám nem érdemes megvárni, amíg az adóhivatal állapítja meg, hogy színlelt a szerződés. Kiszámoltuk és példákkal mutatjuk a különbséget, és azt is, mire figyeljen a munkáltató és a munkavállaló.

■ Keresőtevékenység folytatása során a foglalkoztatásra több formában is sor kerülhet. A leggyakoribb foglalkoztatási típusba tartozik a munkaviszony és a megbízási jogviszony. Ezen két keresőtevékenységnél sokszor felmerül az a kérdés, hogy mire kell figyelemmel lenni a munkaviszonyban, illetve a megbízásban való alkalmazás során, továbbá mikor állapítható meg megbízásról

a színlelt szerződésben foglalkoztatás. Alábbi cikkünkben ezekre a kérdésekre adunk választ.

A munkaviszony és a megbízás jogszabályi alapja

A munkaviszonyról és a megbízásról két külön szabály rendelkezik. A munkaviszonyra a 2012. évi I. törvény, azaz a munkatörvénykönyv szabályait kell alkalmazni. A munkatörvénykönyv szigorú, kötelezően alkalmazandó szabályokat határoz meg a munkaviszonyban történő foglalkoztatásra. Ennek keretében tartozik többek között, hogy a munkaviszonyra vonatkozó munkaszerződést írásba kell foglalni és ezen szerződésnek tartalmaznia kell az alábbiakat:

- a munkáltató és a munkavállaló személyes adatait,
- a munkavállaló személyi alaphérét,
- a munkavállaló munkakörét.

dr. Radics Zsuzsanna
társadalombiztosítási szakértő

A teljes cikket itt olvashatja el:

http://adozone.hu/szja_ekho_kulonado/Munkaviszony

Adótartozása van? Inkasszó, letiltás, foglalás, végrehajtás lehet belőle

Mekkora összeget emelhet le adósától a NAV, mennyi tiltható le a munkabérből, milyen ingóságok foglalhatók le, mikor árverezhető az ingatlan? Összefoglaltuk a fontosabb végrehajtási szabályokat.

Ha az adókötelezettségeinek valaki nem tesz határidőben eleget, akkor számolnia kell azzal, hogy azt végrehajtási eljárásban szedi be tőle az adóhatóság.

Végrehajtás olyan lejárt tartozásra indulhat, amely jogerős végrehajtható okiraton alapul. Az adóhatósági eljárásokban ez lehet a saját magunk által benyújtott adóbevallás is. Végrehajtható okirat ugyanis például önadózás esetén a fizetendő adót vagy adóelőleget tartalmazó bevallás, illetve a fizetési kötelezettséget megállapító jogerős hatósági határozat, végzés.

Az adóhatóság az adózót megfelelő határidő kitűzésével felhívhatja a lejárt tartozás rendezésére, de ez nem kötelezettsége. Mindenféle előzetes értesítés nélkül a lejárt adótartozásra megindulhatnak a végrehajtási cselekmények. A bankszámla inkasszálására, jövedelem letiltására, gépjármű-, cég- és ingatlan lefoglalására akár egy időben, vagy egymás után rövid időn belül sor kerülhet.

Inkasszó, avagy a hatósági átutalási megbízás

A legegyszerűbben, leggyorsabban egy követelést a bankszámlán tartott pénzeszközökből lehet kielégíteni. Ezért az adóhatóság elsőként a bankoktól kér információt az adós vagyona vonatkozásban. A bankok az adóhivatal megkeresésére kötelesek információt szolgáltatni az adós náluk kezelt számláiról, azok egyenlegéről.

A közös bankszámlák a végrehajtásnál hatalmas problémát okozhatnak. Ugyanis a bankszámla bármelyik tulajdonosának tartozására a bankszámlán lévő összeg beszedhető a végrehajtási eljárásban. A végrehajtó ugyan értesíti a nem adós számlatulajdonosokat a számla megterheléséről, de a nem adós számlatulajdonos a pénzének a visszafizetését csak perben kérheti az igényperre vonatkozó szabályok szerint

dr. Szeiler Nikolett ügyvéd, adótanácsadó

A teljes cikket itt olvashatja el:

http://adozone.hu/altalanos/lnkasszo_letiltas

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK

Törzstőke csökkentése

Egy kft. (egyszemélyes) tulajdonosa úgy határoz, hogy a 30 millió forint jegyzett tőkét csökkenti 3 millió forintra. Előzőleg a részvényeket több tulajdonostól vásárolta össze, de a törzstőke csökkentésekor már egyedüli tulajdonosa a társaságnak. Kérdés: milyen szja-vonzata lehet a tőkekivonásnak? Milyen könyvelési tételekkel kell számolnia a társaságnak?

SZAKÉRTŐNK VÁLASZA

A tőkét leszállítani, kivonni csak akkor lehet, ha a tőke kivonással történő tőkeleszállítást a cégbíróság a cégjegyzékbe bejegyezte. A jegyzett tőke csökkenésének összegével arányos eredmény- és tőketartalékot is ki kell a cég könyveiből vezetni.

■ Jegyzett tőke leszállítása tőke kivonással, a cégbírósági határozat szerint

T 411. Jegyzett tőke – K 4782. Magánszemély tulajdonosokkal szembeni rövid lejáratú kötelezettség

■ Arányos eredménytartalék kivezetése

T 413. Eredménytartalék – K 4782. Magánszemély tulajdonosokkal szembeni rövid lejáratú kötelezettség

■ Arányos tőketartalék kivonása

T 412. Tőketartalék – K 4782. Magánszemély tulajdonosokkal szembeni rövid lejáratú kötelezettség

■ A tőke kivonás kifizetése

T 4782. Magánszemély tulajdonosokkal szembeni rövid lejáratú kötelezettség – K 381/384. Pénztár/ Elszámolási betétszámla

Amennyiben a kivont tőke kifizetése nem pénzben, hanem eszközátadással történik, akkor azt első lépésben értékesítésként (egyéb bevétel, fizetendő áfa), illetve különféle egyéb követelésként kell elszámolni, az eszközt kivezetni a nyilvántartásból, és áfával növelten kiszámlázni a tulajdonosnak. Ezt a követelést összegezve a tulajdonossal szembeni, a tőke-kivonás miatti kötelezettséggel (a Ptk. szerinti beszámítással) zárul az ügylet:

■ T 861. Értékesített immateriális javak, tárgyi eszközök könyv szerinti értéke –

K 11./12-16. Immateriális javak/ Tárgyi eszközök

■ Az „értékesítésig” elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenés kivezetése

T 119/129-159, illetve 118/128-158- k 11/12-15

■ T 368. Egyéb követelések –

K 961/467. Értékesített immateriális javak, tárgyi eszközök bevétele/ fizetendő áfa

■ T 4782. Magánszemély tulajdonosokkal szembeni rövid lejáratú kötelezettség

K 368. Egyéb követelések

Ha az átadott eszköz készlet, azt is a fenti logikát követve kell elszámolni.

Mivel a magánszemély eredeti tulajdonos, aki a társaságot alapította, illetve „kivásárolta” a korábbi tulajdonosokat, akkor a kivont tőkét nem terheli sem szja-, sem ehofizetési kötelezettség.

(Abban ez esetben, ha korábban sor került a társaság saját forrásaiból a jegyzett tőke emelésére is – a kérdésben megadott adatokból következtetve ez nem valószínű –, akkor az említett magánszemély által eredetileg jegyzett összegnek és a „kivásárolt” üzletrész értékének a tőkekvonással arányos részét kell a kivont tőkével összevetni, és a különbözet teljes összegét terheli a 16 százalékos személyi jövedelemadó és a 14 százalékos egészségügyi hozzájárulás.)

Sinka Júlia
adó- és számviteli tanácsadó

Rehabilitációs hozzájárulás

Egy dolgozó rendelkezik az Országos Társadalombiztosítási Főigazgatóság Orvosszakértői Intézet által kiállított szakvéleménnyel (amely mozgáskorlátozott személy közlekedési képességéről szóló 53/1992.(III.21) kormányrendelet 2. § (1) bekezdés alapján), ami 1993-as keltezésű, de állapota tartós, végleges. A munkavállaló rokkantsági járadékot kapott. Rehabilitációs kártyával nem rendelkezik. A kérdés az hogy a szakvélemény alapján figyelembe lehet-e venni a rehabilitációs járulék számításánál, mint megváltozott képességű munkavállalót?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA

Sajnos nem.

A rehabilitációs hozzájárulás megállapításánál a 2011. évi CXCI. törvény 22. szakasza értelmében azt a munkavállalót lehet megváltozott munkaképességű személynek tekinteni,

■ akinek egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű,

■ aki legalább 40 százalékos egészségkárosodással rendelkezik, az erről szóló szakvélemény, szakhatósági állásfoglalás, hatósági bizonyítvány, minősítés időbeli hatálya alatt,

■ akinek a munkaképesség-csökkenése 50-100 százalékos mértékű, az erről szóló szakvélemény időbeli hatálya alatt, vagy

■ aki fogyatékosági támogatásban vagy vakok személyi járadékában részesül

és a munkaszerződése szerinti napi munkaideje a 4 órát eléri.

Természetesen nem kizárt, hogy a kérdésben említett dolgozó is e kategóriák valamelyikébe tartozik, ám ennek igazolására az említett rendelet alapján kiállított (mozgáskorlátozottságra vonatkozó) szakvélemény nem elegendő.

Széles Imre tb-szakértő

Külföldi napidíj

Nemzetközi fuvarozást végzünk furgonnal (3,5 tonna alatti járművel). A gépkocsivezetőnek adómentesen adható-e a 60 euró napidíj? Ha nem, akkor az adott napidíj 30 százaléka, maximum 15 euró adómentes. Ez a napidíj kötődik-e munkabérhez? Fuvarozók lapjában jelent meg, hogy a napidíj nem lehet több, mint a kiküldetésre elszámolt bér 30 százaléka.

SAKÉRTŐNK VÁLASZA

Külföldi kiküldetés esetén az igazolás nélkül elszámolható napi 60 eurónak megfelelő forintösszeg a nemzetközi közúti áru fuvarozásban és személyszállításban gépkocsivezetőként és árukísérőként foglalkoztatott (a közúti közlekedési szolgáltatásokról és közúti járművek üzemben tartásáról szóló külön jogszabály, vagy más, erről szóló jogszabályok rendelkezései szerint engedélyhez kötött nemzetközi közúti közlekedési szolgáltatást végző, illetve abban árukísérőként közreműködő), külföldi kiküldetés címén bevételt szerző magánszemélyt illeti meg [szja-törvény 3. számú melléklet II./7. pont].

Az Európai Parlament és a Tanács 2009. október 21-ei 1072/2009/EK rendelete szerint mentesül minden fuvarozási engedélyezés alól az olyan gépjárművekkel történő áru fuvarozás, amelyek megengedett össztelege, beleértve a pótkocsikat is, nem haladja meg a 3,5 tonnát.

Ugyanakkor a hazai szabályok szerint: „Az a gazdálkodó szervezet, amely – akár csak részben is – 3,5 tonnát meghaladó megengedett legnagyobb össztelegű tehergépjárművel végzi díj ellenében a közúti árutovábbítási tevékenységet, a díj ellenében végzett közúti árutovábbítási tevékenységéhez használt minden tehergépjárműve tekintetében e rendeletnek a 3,5 tonnát meghaladó megengedett legnagyobb össztelegű tehergépjárművel végzett tevékenységre vonatkozó szabályait kell alkalmazni” [261/2011. (XII. 7.) kormányrendelet 3. § (2) bekezdés].

Mivel a feltett kérdésre az adótörvényen kívüli jogszabályok értelmezése alapján adható korrekt válasz, javasolom, hogy forduljanak az illetékes közlekedési hatóságokhoz.

Ha a fuvarozás nem engedélyhez kötött, a fuvarosokon kívüli más kiküldöttekre vonatkozó általános szabályok szerint kell eljárni. Általános esetben a 285/2011. (XII. 22.) kormányrendelet értelmében külföldi kiküldetés esetén a napidíjból 30 százalék, de legfeljebb napi 15 eurónak megfelelő forintösszeg (a kettő közül a kisebb) vonható le igazolás nélkül.

Az igazolás nélkül elszámolható összeg nem a munkabérhez, hanem a külföldi kiküldetésre tekintettel megszerzett bevételhez kötődik. Ezzel kapcsolatban felhívom szíves figyelmét, hogy a kiküldötnék szokásosan „napidíj” elnevezéssel pénzben adott „ellátmány” nem azonos az igazolás nélkül elszámolható költségre vonatkozó rendelkezés tárgyát képező, „a külföldi kiküldetésre tekintettel megszerzett bevétel” fogalmával. Az utóbbi ugyanis a magánszemélynek – akár az ellátmány részeként, akár attól függetlenül kapott – azon bevételére vonatkozik, amelynek felhasználását a kiküldő felé a nevére szóló számlákkal nem kell igazolni.

Ha a kiküldő a saját nevére szóló számlákkal igazoltan a kiküldetés helyén a hivatalt, üzleti utazáshoz kapcsolódó

– szállást (ideértve a szokásosan a szálláshely árában felszámított reggeli étkezést elenértékét is) biztosít, a juttatást a jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni [szja-törvény 7. § (1) bekezdés q) pont];

– étkezést és más szolgáltatást biztosít, annak értéke egyes meghatározott juttatásnak minősül, amely után a kiküldőt 1,19x[15% szja+27% eh] terheli [szja-törvény 69. § és 70. § (1) bekezdés a) pont], míg a kiküldötnék emiatt nem keletkezik adókötelezettsége;

továbbá nem számít jövedelemnek

– a kiküldetési rendelvény alapján hivatalt, üzleti utazás költségtérítése címén a teljesített kilométer-távolság (futásteljesítmény) figyelembevételével az utazásra kapott összeg, feltéve, hogy a térített összeg nem haladja meg a jogszabályban meghatározott, igazolás nél-

kül elszámolható mértéket [szja-törvény 7. § (1) bekezdés r) pont].

Az előbbiek érvényesek akkor is, ha az utazásra, a szállás díjára szolgáló olyan elátmány (költségtérítés) kifizetése történik, amellyel szemben a magánszemély a kiküldő részére közvetlenül köteles bizonylattal elszámolni, illetve – ha a kiadást a magánszemély előlegezi meg – annak megtérítése bizonylattal történő elszámolás alapján utólag történik, azzal hogy ez a rendelkezés egyébként nem alkalmazható olyan kiadások esetén, amelyeket a szja-törvény nem ismer el a magánszemélynél költségnek [szja-törvény 7. § (1) bekezdés g) pont]

A felsorolt lehetőségeken túlmenően kifizetett további összeg az, amely – az áruforgalomra vonatkozó külön rendelkezések hatálya alá nem tartozó magánszemélyek külföldi kiküldetése esetében – külföldi kiküldetésre tekintettel megszerzett bevételnek számít. Ennek a 30 százaléka (de legfeljebb a külföldi kiküldetéshez kapcsolódó elismert költségekről szóló kormányrendelet szerint naponta elszámolható 15 eurónak megfelelő forintösszeg) minősül igazolás nélkül elszámolható költségnek [szja-törvény 3. számú melléklet II./7./b) pont].

Mindazonáltal, a szja-törvény fő szabálya alapján az igazolás nélkül elszámolható összeget meghaladóan fizetett „napidíjrész” a magánszemély adott jogviszonyából származó adó-, járulékköteles jövedelme, munkavállaló esetében például munkaviszonyból származó (a bérre vonatkozó előírások szerint számfejtenő) jövedelem. Ez a rész az, amelyet külföldi helyi minimálbérszabályoknak való megfelelés szempontjából a munkavállaló egyéb bérelemeihez lehet számítani.

Surányi Imréné okleveles közgazda

Lakásáfa

Egy vállalkozás új lakást vásárol, amelyet bérbe szeretne adni. Az építőtől szerkezetkészben veszi azt át, majd egy másik vállalkozóval kulcsrakészre építteti. Ingatlan-bérbeadásra bejelentkezett áfakörbe. Kérdések: Fordított áfa alá fog tartozni az ingatlan áfája, 5 vagy 27 százalék?; Az áfa levonható?; Ha a vállalkozás egy idő után eladja ezt a lakást, akkor azt áfásan vagy mentesen kell-e számláznia?; A cégtulajdonosnak – aki magánszemély – is értékesítheti a lakást?; Felmerül-e valamilyen

időkorlát, meddig kell bérbe adni a lakást? Egyáltalán mennyi idő után értékesíthető a lakás?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA

Amennyiben az ügylet megfelel az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (áfatörvény) 142. §. (1) a) pontjának, azaz az áfatörvény 10. § (1) d) szerinti termékértékesítés, úgy az fordított adózás alá esik. Ennek feltételei:

– A vállalkozó építési szerelési munkával ingatlant hoz létre. Nem szükséges, hogy a munka építésiengedély-köteles legyen, elegendő, ha a szerződés jellegadó tartalmában építési szerelési munkára irányul.

– A létrehozott ingatlan bejegyzendő az ingatlan-nyilvántartásba. Az adóhatóság korábbi gyakorlata alapján nemcsak az tekintendő ide tartozónak, ha az ingatlant be kell jegyezni az ingatlan-nyilvántartás fő lapjára, amely az ingatlan tulajdonjogában bekövetkező változások nyilvántartására szolgál, hanem azt az esetet is, ha az ingatlan-nyilvántartáshoz tartozó térképre kell bejegyezni az építményt. Szintén megfelel a 10. § d) pontjának a más földterületre épített felépítmény, így megfelel az az eset is, ha a telek az építetett tulajdonában van.

– A létrehozott ingatlan a jogosult részére átadásra kerül.

– A megrendelő adóalany, akinek nincsen olyan speciális jogállása, amely alapján az áfa fizetése tőle nem követelhető.

Ezen feltételeknek mind az ingatlan szerkezetkész, mind az ingatlan kulcsrakész állapotban történő átadása jogosultnak megfelelhet.

Általános esetben az adókulcs 27 százalék, kivéve azt az esetet, amikor az áfatörvény 3. melléklet 50. vagy 51. pontjának megfelelő ingatlan értékesítése történik, ennek feltételei:

– A munka tárgya lakóingatlan, azaz lakás céljára létesített és az ingatlan-nyilvántartásban lakóház vagy lakás megnevezéssel nyilvántartott vagy ilyenként feltüntetésre váró ingatlan. Nem minősül lakóingatlan a lakás rendeltetésszerű használatához nem szükséges helyiség még akkor sem, ha az a lakóépülettel egybeépült, így különösen: a garázs, a műhely, az üzlet, a gazdasági épület.

– A lakóingatlan hasznos alapterülete nem haladja meg a törvényben írt maximumot:

a) többlakásos lakóingatlanban kialakított lakás esetén a 150 négyzetméter,

b) egylakásos lakóingatlan esetén meg a 300 négyzetméter.

– Az ingatlan első rendeltetésszerű használatbavétele még nem történt meg; vagy az első rendeltetésszerű használatbavétele megtörtént, de az arra jogosító hatósági engedély jogerőre emelkedése vagy használatbavétel tudomásulvételi eljárás esetén a használatbavétel hallgatással történő tudomásul vétele és az értékesítés között még nem telt el 2 év. Ez a feltétel az ingatlan építési szerelési munkával történő létrehozása esetén teljesül.

Amennyiben az ingatlant igazoltan egészében vagy túlnyomó részt úgy hasznosítja, hogy azt adóköteles bérbeadja, úgy az ingatlan általános forgalmi adóját az áfatörvény 125. § (2) d) pontja alapján levonhatja.

Az ingatlan értékesítése az alábbiaknak megfelelően alakulhat az áfatörvény 86. § j) pontja és 88. §-a alapján:

– Adómentes, de adókötelezettség választható (az adózó döntése alapján az összes ingatlanra vagy kizárólag a nem lakóingatlanok minősülő ingatlanokra) beépített ingatlan, ingatlanrész és ehhez tartozó földrészlet értékesítése, ha a használatbavételi engedély jogerőre emelkedése óta 2 év eltelt.

– Adókötelessé tétel esetén, amennyiben az értékesítés adóalany felé történik ez esetben fordított adózás alkalmazandó a 142. § (1) e) pontja alapján,

– Adóköteles a beépített ingatlan, ingatlanrész és ehhez tartozó földrészlet értékesítése, az első rendeltetésszerű használatbavétel megtörténte előtt, vagy a használatbavételre jogosító hatósági engedély jogerőre emelkedését, tudomásulvételi eljárás esetén a hallgatással történő tudomásulvételt követő 2 éven belül, illetve adókötelessé tétel esetén a nem adóalanyok történő értékesítés.

Amennyiben az ingatlant 20 éven belül adómentesen értékesíti (a tulajdonosnak vagy más személy részére), úgy az ingatlan általános forgalmi adójának a 20 évből hátralévő időszak arányos része véglegesen nem levonható lesz az áfatörvény 135. és 136. §-ainak megfelelően.

A tulajdonos részére történő értékesítésnek adójogi akadálya nincsen, ugyanakkor ha a tulajdonos kapcsolt félnek minősül, úgy figyelemmel kell lenni a társaságiadó-törvény transzferár-szabályaira, továbbá, ha az értékesítés a piaci árnál alacsonyabb áron történik, úgy az a magánszemélynél egyéb jövedelemnek minősülhet.

Bartha László adójogi szakjogász

Kiadó: Kiadja a HVG Kiadó Zrt.,

1037 Budapest, Montevideo utca 14. Telefon: (+36 1) 436-2001 (HVG központ), Fax: (+36 1) 436-2014, E-mail: adozona@adozona.hu

Termékmenedzser: Vörös Tünde

Felelős kiadó: Kékesi Zsuzsa, online divízióvezető